

Foto: Isabel Sey

QuaJong

Inhoudstafel

[@kindsamenleving](https://twitter.com/kindsamenleving)

www.k-s.be

<u>Gezocht: een beter woord dan 'expert'</u>	3
<u>Het kwajong door An Piessens</u>	
<u>Allez! Rrroulez!</u>	4
<u>Op de kermis wordt spelen een feest</u>	
<u>Laat ons weten wat u van dit e-zine vindt!</u>	7
<u>U hoort nog van ons</u>	8
<u>Jongeren over inspraak, en over écht meetellen</u>	
<u>Zakkenvullers</u>	10
<u>Kinderen verbergen overal schatten</u>	
<u>Wie schrijft, die kijkt</u>	12
<u>Jeugdschrijfsters Evelien De Vlieger en Kathleen Vereecken over hun visie op kinderen</u>	
<u>Spelen is geen kinderspel</u>	15
<u>Goede animatoren maken het verschil op het speelplein</u>	
<u>Onderschatting is een vorm van vernedering</u>	20
<u>En andere dingen die Sihame El Kaouakibi van jongeren heeft geleerd</u>	
<u>Colofon</u>	23

Edito

Gezocht: een beter woord dan 'expert'

"Hé mama", riep de vrolijke kleuter terwijl ze naar ons wees, "die kindjes gaan ook naar school!" Ik vertelde het meisje dat ze gelijk had: we stonden immers in de startblokken om, alweer maar net op tijd, naar school te vertrekken. Uiteraard was niets van dit gesprek mijn eigen alerte kleuter ontgaan. Ze slaagde erin om tijdens de 600 meter en het lange stoplicht tussen ons huis en de school nog een batterij vragen op me af te vuren. "Mama, waarom sprak jij met dat kindje?" En na het antwoord, na enige stilte: "Maar hoe kon dat kindje weten dat wij naar school gingen, als ze onze boekentassen niet kon zien?"

Tijdens dit soort vraaggesprekken word ik regelmatig heen en weer geslingerd tussen het plezier om de vragen zelf en de zucht over de verwachting dat er antwoorden komen. Die antwoorden vind ik niet altijd eenvoudig. Niet alleen omdat kinderen vaak behoorlijk existentiële vragen kunnen stellen (de meest recente is: waar geloven wij dan in?), maar ook omdat ik meestal de drang voel om toch veel nuance in het antwoord te brengen. En die nuance in het antwoord wordt niet altijd gewaardeerd.

Het is een uitdaging waar we ons als organisatie ook voor geplaatst zien. "Wat zijn we nu eigenlijk", vroeg de nieuwe medewerker, "een onderzoekscentrum of een kennis- en expertisecentrum?" In huis zijn

de meningen daarover verdeeld. Het is meer dan een semantische kwestie. Het gaat om waar we voor staan en over hoe we met onze kennis willen omgaan. Onderzoekend werk is en blijft onze corebusiness, want dat is nu eenmaal hoe wij naar de werkelijkheid willen kijken: door eerst, liefst ter plaatse, na te gaan hoe het er voor staat. Het dwingt ons om telkens met frisse nieuwsgierigheid aan een opdracht te beginnen. Het doet er toe want er zijn in onze kijk geen kant-en-klare manieren om kindvriendelijkheid of kindgerichtheid te realiseren.

Dat is geen gemakkelijke boodschap in een samenleving die gericht is op 'quick wins', 'tips & tricks', op '5, 7, 9 of 11 manieren om iets in orde te krijgen'. Hebt u dat al eens geprobeerd? Als ikzelf dat doe, dan probeer ik hooguit 2 manieren, voor een paar weken. Meer tijd heb ik immers niet. Waarna alles bij het oude blijft. Mijn punt is: met het zoeken naar quick wins maken we onszelf wijs dat we snel en kosteloos dingen kunnen veranderen, maar eigenlijk verandert er toch nauwelijks iets. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat wij ons beperken tot onderzoek uitvoeren. Dat vind ik niet voldoende als je maatschappelijk ook nog iets teweeg wil brengen voor kinderen en jongeren. We moeten ons ook durven uitspreken over wat we te weten komen. Dat betekent dat we een expertenrol opnemen, en dat wringt soms met een onderzoekende rol. Simpel gesteld: onderzoekers durven vragen en doorvragen, experten weten en durven weten. De beste experten vind ik nochtans diegenen die durven zeggen wanneer ze iets nog niet weten. Niet de mannen en vrouwen van de grote ronkende uitspraken. De twijfelaars waarbij je aan alles merkt dat er een schatkist aan inzichten achter de twijfel schuilgaat.

Het is dat het niet zo goed oogt: een twijfelcentrum, want ik zie er wel wat in, of 'het centrum van de kleine verhalen'. Onze kranten staan veel te vol van de dramatische cijfers over kinderen en jongeren. Van de dramatische verhalen over kinderen en jongeren (doemdenkers zijn het, en individualisten!). Maar ik begrijp dat we ons met zo'n begrip niet echt op de kaart zetten. Bij deze een oproep: wie heeft er een beter woord dan expert voor ons ter beschikking?

An Piessens

Allez! Rrroulez!

Op de kermis wordt spelen een feest

Af en toe komt spelen met feestgedruis. Op dorps- en stadspleinen strijkt elk jaar de kermis neer: een onverbloemde mix van commercie en erfgoed, van attracties en consumptie. In het kader van ons onderzoek rond Spelen & Ontmoeten trokken we met een groep kinderen naar de kermis.

Door Johan Meire; foto's: Isabel Sey en team Kind & Samenleving

Ook al komt en gaat de kermis, ze bezet volop de publieke sfeer: als ontmoetingsplek brengt ze mensen van allerlei slag samen zoals weinig andere plekken of evenementen dat kunnen. De voor neemt, met andere woorden, een bijzondere positie in bij het spelen & ontmoeten in de publieke ruimte. En ze vormt een feestelijke ontmoetingsplek: 'Waar ik eerst aan denk, kermis, dat is dat er veel kleuren zijn, veel volk, en dat iedereen blij is. Ze maken altijd veel sfeer, met de typische kermismuziek en zo. En lichtjes.'

Tegelijk is kermis consumptiecultuur: ze houdt het midden tussen een economische marktplaats en een vorm van immaterieel erfgoed. Enerzijds is die kermis immers een traditie die elke generatie opnieuw beleeft en doorgeeft. Tegelijk is het economische karakter onmiskenbaar. Kijk naar een kermis, en je ziet consumptie: bijna iedereen is wel op weg om iets te kopen, is aan het overwegen om op een attractie te gaan, of loopt rond met iets om te eten, met kermisgeld en jetons, of met een gewonnen knuffel of plastic pistool. Bij veel attracties kan je iets winnen, en kinderen gaan na waar ze de beste prijzen kunnen halen. 'Daar zijn dat mooie prijzen'. 'Ik ga mijn punten sparen, dan krijg je een groter cadeautje, want anders is dat brot'. 'Ik heb vorige keer een brommer gewonnen. Dat reed echt hé. Voor 2000 punten.'

VELE VORMEN VAN SPELEN

Nog opvallend is hoeveel vormen van spelplezier op zo'n kermis aan bod komen. Voor kinderen zit het plezier van het spelen in veel dingen. In het verwerven van een gevoel van controle, en die controle uitdagen of zelfs loslaten; in de lichamelijke sensaties die spelen geeft; in de bijna-echte verbeeldingswereld die spel kan oproepen; in het delen van ervaringen. Dat vind je allemaal terug op de kermis. 'De kermis, dat is iets wat vol attracties is, en je kan daarop spelen.'

'Kijk eens wat ik kan!'

'Het schietkraam' en 'de eendjes' horen bij de eerste associaties die de kermis bij kinderen oproept. Het zijn attracties die een behendigheid testen en uitdagen om iets zo goed mogelijk te doen. Schieten, ballen gooien, vissen: wat kan je goed, waar liggen je limieten? En ook: 'kijk eens hoe goed ik dat kan!' Een beheerste controle wordt ook beloond: hoe beter je bent, hoe mooier de prijzen. De uitdaging en competitie verdwijnen echter als het te makkelijk wordt: 'De visjes, dat is voor baby's'.

'Je moet gewoon geluk hebben'

Winnen of verliezen, kan ook simpelweg door geluk en toeval: door het lot. Het lunapark is daar op de kermis het exponent van. Niets is ondoorgroenderlijker dan de gripper die het horloge telkens weer nét niet pakt. Het lot in een zo georganiseerde machinerie, dat vinden kinderen wel iets moeilijker. 'Hier ga ik niet, want dat is eigenlijk bedrog. Het is precies alsof die centjes gaan vallen, maar zie je dat randje daar? Dat gaat een beetje naar boven, dus die vallen nog lang niet.' In die zin vinden kinderen het 'verdienen' van prijzen door de eigen vaardigheden duidelijk fijner.

'Het is net echt'

Spelen is vaak doen-alsof. De kermis pikt daar, misschien eerder met mate, op in. Jezelf onderdompelen in de milde horrorwereld van het spookhuis, en vampiers en akelige spinnen het hoofd bieden, maar ook wel weten dat het niet helemaal echt is. Al komt dat besef soms pas met de jaren: 'Het spookhuis, dat was nog niet echt voor mij'. Maar ook de botsauto's zijn zo leuk omdat dat 'precies echt is': je kunt er echt mee rijden, sturen, gas geven – en botsen. De draaimolens en autootjes op rails die voor kleinere kinderen bedoeld zijn, worden daarom saai voor wat oudere kinderen: 'je kan daar niets op doen', 'het is heel de tijd hetzelfde', 'er gebeurt niets'. Maar voor de jonge kinderen is het busje of het vliegtuigje op de draaimolen ook al 'net echt'.

'Wie durft?'

Heel wat kermisattracties hebben niets te maken met 'kunnen', 'het lot' of 'doen alsof', maar alles met je durven overleveren aan sterke lichamelijke sensaties. Dan gaat het vooral om de spectaculaire, versnellende, ronddraaiende en vallende attracties, maar ook wel om het flinke gebeuk op de botsauto's, en de schrik die je oploopt in het spookhuis. Opgeven van wat je normaal onder controle hebt, je verliezen in het adembenemende moment en gillen. Hier omarmen kinderen het risico – hoe gecontroleerd en beperkt in de tijd dat ook is.

Veel van de afwegingen die kinderen maken als ze de kermis verkennen, gaan daarover: durf ik dat wel, is dat al iets voor ons, gaat dat écht overkop? Is het spookhuis niet net té eng? De botsauto's gaan over vaardigheid – goed kunnen rijden, sturen, anticiperen, botsen en ontwijken – maar evenzeer over zich overgeven aan onvermijdelijke botsingen.

OEFFENEN IN AUTONOMIE

Ten slotte is ook het rondwandelen tussen de attracties een belangrijk onderdeel van de kermisbeleving. De boksmatch en de vrouw met de baard mogen dan verleden tijd zijn, het spektakel van kijken en bekeken worden is er nog. Op de voor kun je meeleven met de mensen die wél op de over-de-kop-attractie durven, of met de kleine jongen die te koop loopt met zijn cool in het schietkraam.

Bij het plezier dat het kijken meebrengt, hoort vaak ook anticipatie: verkennen en afwegen. Langs de kramen lopen en inschatten of het iets leuks is. Je voortdurend afvragen of je erop wil, overwegen of het zijn prijs waard is. Omdat kinderen niet zo vaak zelf geld te besteden hebben, is dat iets waar veel aandacht naar uitgaat. Zijn het hier mooie prijzen aan het schietkraam? Gaan die stoeltjes nu overkop of niet? Hoe ver waag je je, in je durf, of in het uitgeven van geld? Wat loont nu echt de moeite? In hun onderlinge gesprekken zijn kinderen die afwegingen voortdurend aan het maken. Het maakt van de kermis ook een bijzondere oefenplek: hier krijgen ze vaak net iets meer autonomie dan in het 'gewone' leven.

WE KIJKEN REIKHALZEND UIT NAAR UW ANTWOORD!

Drie keer per jaar verspreidt Kind & Samenleving de e-zines Kind & Ruimte en QuaJong. Daar maken we telkens met groot enthousiasme werk van, en we hopen dan ook dat u er volop inspiratie en inzichten uit put. Maar we gaan er ook vanuit dat alles voor verbetering vatbaar is. Maakt u vijf minuutjes tijd vrij voor onze [survey](#)?

U HOORT NOG VAN ONS

Jongeren hebben recht op een vakantiejob, kunnen elke mogelijke richting studeren, zich aansluiten bij de gekste sportclubs, binnenkort ook stemmen vanaf 16 jaar... Ze mogen dus veel, maar hebben ze ook iets te zeggen? De jongeren van StampMedia vroegen het andere jongeren: heb je het gevoel dat er écht naar jou geluisterd wordt? An Piessens, directeur van Kind & Samenleving, stelt de vraag nog wat scherper: als we jongeren naar hun mening vragen, zijn we dan ook bereid daar rekening mee te houden?

Door C.H.I.P.S. StampMedia - Sabiha Harrass en An Piessens

WORDT ER WEL NAAR JONGEREN GELUISTERD?

"Neen, ik vind van niet eigenlijk" zegt Sarah Martens (19) uit Neerpelt. "Volgens mij zijn er te weinig mogelijkheden om als jongere met verschillende instellingen in dialoog te gaan."

Ahmed Taieb Mokaddem (18) uit Houtem deelt deze mening: "De meeste volwassenen zien jongeren als onwetend en denken daarom dat zij het beter weten omdat ze 'meer' levenservaring hebben. Maar wat sommigen van hen niet beseffen, is dat wij als toekomstige volwassenen iets leren uit de gesprekken over maatschappelijke problemen. Dat wij ook willen laten zien wat wij waard zijn."

Misschien ligt het probleem bij de overheid, en moet er zoiets zijn als een open vragenuurtje van het parlement maar dan met jongeren? Sarah is enthousiast: "Als er één ding is dat ik rechtstreeks aan de leden van deze regering zou kunnen vragen, is het aandacht voor de werkende mens die lange dagen draait en nog moeite heeft om rond te komen. Ik zou ook willen hameren op het feit dat racisme en discriminatie wel degelijk bestaan in België."

Jongeren willen zeker wel het heft in handen nemen, maar willen niet dat hun beweging gezien wordt als simpel puberaal anarchisme. "Veel mensen geloven alleen maar wat ze zien op het nieuws. Dus kunnen wij, jongeren, hun aandacht moeilijk vangen. Dat vind ik zeer spijtig. De enige manier om aandacht van de bestuursmachters te krijgen, is zelf grootschalige acties te ondernemen, zoals jongerenprotest", verklaart Ahmed.

HOUDEN WE REKENING MET WAT ZE ONS ZEGGEN?

Er zijn zo van die zinnetje die tussen de kieren van je hersens kruipen en daar blijven knagen.

"De participatie met de jongeren kwam eerst wat moeilijk op gang." Zo stond het er in één van onze rapporten. De jongeren in kwestie waren gevraagd om mee te denken over de heraanleg van een park. Ze kwamen wel meedoen, maar de tegenzin spatte er van af. We vroegen een beetje door. Toen bleek dat ze hier geen goede ervaringen mee hadden. In een eerder proces voor een ander project in diezelfde grote stad was in het uiteindelijke ontwerp geen rekening gehouden met hun bijdrage.

Kijk, daar kan je nu op verschillende manieren mee aan de slag gaan. Er zijn er die argumenteren "dat kinderen ook moeten leren dat er met hun mening geen rekening gehouden wordt". Dat zou kunnen. Zelf denk ik dat kinderen en jongeren al vroeg 'leren' dat er met hen weinig rekening gehouden wordt. Er zijn er die stellen dat het geen goed inspraakproces was, maar eigenlijk weten we niet wat er precies gebeurd is. Misschien wisten de jongeren dat zelf ook niet. Hamvraag is wel: hoe kan het gebeuren dat die jongeren een bijdrage gevraagd wordt en dat ze achteraf vonden dat er niets mee gebeurd was? En omgekeerd: wanneer voelen kinderen en jongeren zich eigenlijk wel gehoord?

We leven meer dan ooit in een getuigenissenmaatschappij, ook in onderzoeks- en jeugdwerkmiddelen. De voornaamste en meest authentieke reden daarvoor is volgens mij niet nieuw:

Foto: Vlaams Parlement: Schoonmoeder aller verkiezingen, een inspraakmoment van De Ambrassade

Het kan ook anders

Volgens Angela Jakaj (16) kan het zeker anders. "Op veel aspecten vind ik dat er wel naar ons wordt geluisterd. Ik vertolk bijvoorbeeld een hoofdrol in een realistische fictiereeks op Ketnet (D5R, red.), en daar mag ik zelf beslissen wat ik als personage al dan niet letterlijk zeg vanuit het script. De serie is een goede weerspiegeling van wat jongeren meemaken in de realiteit, dus op dat vlak ben ik tevreden. Als ik iets te grof vind, zeg ik: 'Nee dat wil ik niet zeggen.' En daar wordt op de set ook begrip voor getoond."

Ondanks haar optimisme vindt Angela, net als Ahmed en Sarah, dat inspraak van jongeren op bestuursniveau niet genoeg uitgebouwd is: "Ik vind dat politici ons als jongeren iets serieuzer mogen nemen. Hopelijk is dat iets waar komende jaren aan gewerkt zal worden."

De overheid stelt enkele instellingen ter beschikking waarin jongeren hun zegje kunnen doen, zoals de Vlaams Jeugdraad, lokale jeugdgemeenteraad, en leerlingen- of studentenraden. Dergelijke instellingen zijn er, maar ze staan te ver van de jongeren. Die zijn meestal niet op de hoogte van het reilen en zeilen van bijvoorbeeld de lokale jeugdraad. Het is daarom aan de overheid om op dat vlak verandering te brengen: een campagne in scholen, sportclubs, enz. om jongeren te informeren, dat zou al een verschil maken.

een beter begrip van de werkelijkheid helpt om beter en meer geïnformeerd te zijn, of om net iets ongemoeid te laten. Dat je daarvoor ook in gesprek gaat met de directe betrokkenen lijkt me eigenlijk vrij evident. Dat je jongeren (net zoals anderen) betreft als er iets verandert in hun buurt, lijkt me ook evident.

Maar. Maar. Maar.

Hoe vaak gebeurt het niet dat dit luisteren naar, of die participatie, met een kromme redenering uitgevoerd wordt? Dat ze eigenlijk alleen maar symbolisch is? Dat er te laat aan gedacht is, of dat ze bewust erg laat ingepland wordt, waardoor er eigenlijk niet veel meer aan de plannen kan veranderen? Dat ze wel enkele leuke quotes oplevert, maar wezenlijk niet veel verandert? Dat er geen rekening gehouden wordt met de verschillen tussen kinderen en jongeren? Dat alles gebeurt sneller dan je denkt.

Is daarmee alles gezegd? Natuurlijk niet. Maar we vinden het wel belangrijk om de discussie en het denken hierover levendig te houden.

BROEKZAK/VESTZAK

De wereld kruipt in de kleren

Kinderen verzamelen dingen. Om te houden en te bewaren, of gewoon om even bij zich te hebben. In echte verzamelingen, of haast nonchalant in de zakken gestopt. Voor deze QuaJong doken we in de broek- en jaszakken van kinderen en fotograferden we de opgedolven schatten.

Door Johan Meire; foto's: Linda Nijst en team Kind & Samenleving

Gekocht, geruild, bijeengeraapt, zorgvuldig samengesteld: de jas- en broekzakken van kinderen tonen fragmentjes van hun wereld. Een wereld van commercie en natuur, van verbeelding en materie, onherroepelijk verkruid of hoogst bruikbaar.

Eerst zat er in deze broekzak een stuk van één euro. Ergens gevonden op de dijk aan zee. Geen plaats ter wereld die zó schreeuwt om die euro meteen weer uit te geven. Een dag vol gezucht en gesteun later kwam de euro terecht in zo'n automaat vol prullen. Er kwam een plastic ei uit met daarin een rij tanden van zacht rubber. Heerlijk walgelijk en perfect op maat voor een negenjarige bovenkaak. 's Avonds belandden ze waar eerst het geldstuk was: veilig in de broekzak, onzichtbaar bewaakt door zillioenen bacteriën.

Loombandjes in alle mogelijke kleuren, net op tijd gered van een hopeloze draaikolk in de wasmachine. Gekocht, op school geruild, of zomaar ergens gevonden? Ook de commerciële wereld huist ongegeneerd in de zakken van kinderen (en van ouders), maar tegelijk is dit een stukje kindercultuur waarin technieken worden doorgegeven en geweven bandjes worden geruild, gegeven, geïmiteerd. Nu zijn de meeste nog losse rondjes, maar samengeweven kunnen ze van alles worden: een armbandje natuurlijk, maar voor wie dan? Of een mannetje, een kuiken, een dolfijn?

De speeldag verzameld in de broekzak. Even indrukwekkend veel gespeeld als gehamsterd, zo te zien. Van die valbrekende houtschors van op een speelpleintje - dáárom moet de groendienst die dus altijd weer aanvullen. Een teer bloempje. Een blauwe knikker en een zwart potloodje. Een pit van een vrucht. Een paar stenen. En er waren ook koekjes, ergens onderweg gesnaaid, maar daarvan blijven alleen een paar wikkels en een hoop kruimels over. De broekzak als poreuze grens tussen ik en de wereld, als plek van achteloze toe-eigening.

Een EHBO-kit voor onderweg. Dat moet van een tiener zijn: verzamelen kan ook met voorbedachten rade. Een portemonneetje in deze jaszak, de sleutel van het dagboek én wat attributen om er fris en fruitig uit te zien. Haarrekertjes voor bij het fietsen. Een armbandje, een kettinkje. Snoepjes en, hoe voorzienig, tandpasta. En - toch een stukje toeval - een opgepikte flyer voor een wedstrijd 'waar ze zéker niet aan zal meedoen'.

“GOEDE VERHALEN MAKEN DE WERELD GROTER”

Jeugdauteurs Evelien De Vlieger en Kathleen Vereecken

Jeugdboeken zeggen iets over wat kinderen en jongeren lezen, maar ook over wat volwassenen voor hen kopen, en hoe schrijvers naar hen kijken. Over worstelende pubers, flinke kinderen en de pietzakken van Bolderburen: een gesprek met schrijfsters Evelien De Vlieger en Kathleen Vereecken.

Door Kaat Schaubroeck

Als we het hebben over kinderen- en jongerenliteratuur, dan gaan we er al van uit dat die categorieën er zijn. Bestaan ze ook voor jullie?

Kathleen Vereecken: “Ik hou er vooral rekening mee in boeken voor jongere kinderen. Dan is je taalregister enorm belangrijk. Bij een adolescentenroman zijn er in principe geen beperkingen, maar in de ‘praktijk’ dan weer wel. Ik ben nu een roman voor volwassenen aan het schrijven, over de belevingswereld van oudere mensen, hun opeenvolgende relaties, teleurstellingen, het verlies van een kind: daar ga je weinig jongeren mee boeien. Maar verder heb ik het gevoel dat ik redelijk voluit kan gaan, in de schrijfstijl of de uitwerking. Ik denk ook niet dat er grenzen zijn tussen wat jongeren en volwassenen lezen...”

Evelien De Vlieger: “Voor ons zijn die er niet, maar helaas wel voor de lezers: als je eenmaal in de categorie jeugdliteratuur zit, is het moeilijk volwassen lezers zo ver te krijgen om je werk te lezen.”

Omdat het ‘maar’ voor kinderen is?

Evelien De Vlieger: “Dat zou best kunnen. Kinderen zijn zagezegd nog geen volledige mensen...”

Kathleen Vereecken: “En dus kan je voor hen ook geen volledig doorleefd, rijp boek schrijven. Dat idee leeft wel. Mensen vragen ons soms: ‘Wanneer schrijf je nu eens een echt boek?’ Alsof we nog maar aan het oefenen zijn. Misschien bevestig ik nu zelf het cliché doordat ik met een roman voor volwassenen bezig ben.”

Evelien De Vlieger: (lacht) “Jij bent een verrader. Het zal alleszins een interessant experiment worden om te zien of je nu als auteur meer ernstig genomen wordt.”

Als jeugdliteratuur zo weinig gewaardeerd wordt, waarom hebben jullie er dan toch voor gekozen?

Evelien De Vlieger: “Ik heb niet het gevoel dat ik echt gekozen heb. Ik ben gedebuteerd met een prentenboek omdat een vriendin van mij wou meedoen aan een wedstrijd voor illustratoren, en ze wilde graag dat ik de tekst schreef. Toen ik voor het eerst een verhaal schreef dat ik zelf wilde vertellen, bleek dat een jeugdboek te zijn. Had er mij iemand gezegd dat het geschikt was voor volwassenen, dan zou me dat op dat moment niet uitgemaakt hebben: uiteindelijk is het de uitgeverij die je zegt in welke categorie je boek thuishoort.”

Kathleen Vereecken: "Het lijkt paradoxaal, maar ik was niet graag een kind. Ik kan het mij nog exact voorstellen: hoe ik van alles dacht, maar de woorden nog niet had om het uit te leggen, en hoe ik mij daardoor machteloos, onbegrepen en niet ernstig genomen voelde. Ik denk dat het schrijven van jeugdboeken een poging is om die worsteling onder woorden te brengen."

Evelien De Vlieger: "Ik heb vooral als puber hevig geworsteld. Misschien schrijf ik omdat ik nog altijd probeer te begrijpen waarom die periode zo hevig was, en ook wel als troost voor wat ik toen niet vond. Ik heb als tiener weinig gelezen. Achteraf gezien denk ik: had ik dat toen maar meer gedaan, dat had mij kunnen helpen."

Kathleen Vereecken: "Ik heb ook wel die behoefte om troost in mijn boeken te stoppen. Dat is niet hetzelfde als een boodschap meegeven. Je biedt geen oplossingen, dat zou een leugen zijn, maar wel dat stukje geruststelling: we worstelen allemaal."

Sommige onderzoekers, zoals Jacqueline Rose, waren in het verleden bijzonder kritisch over jeugdliteratuur. Door als auteur het perspectief van kinderen in te nemen, dring je hen op een subtiele manier ideeën op: het ideaal van het flinke kind, bijvoorbeeld.

Evelien De Vlieger: "Maar je pretendeert als auteur toch niet dat je zelf nog een kind bent? Je maakt een constructie van de werkelijkheid, op basis van je ervaringen, en de lezer haalt daar nog eens uit wat voor hem van belang is. Die positie die je inneemt als volwassene kan net een meerwaarde zijn voor kinderen. Je laat je inspireren door je kindertijd, door kinderen die je kent ook, en je voegt daar de rijkdom van je ervaring aan toe. Stel dat je als volwassene het perspectief kon krijgen van iemand die nog eens vijftig jaar ouder is dan jij, dan zou dat toch een ongelooflijke verrijking zijn?"

Kathleen Vereecken: "Dat ideaal van het brave, flinke kind is toch al lang achterhaald in de jeugdliteratuur: ik denk dat veel kinderen de personages stouter vinden dan ze zelf zijn. Wat je bij de meeste jeugdschrijvers wel hoort, is dat ze zich nog goed kunnen voorstellen hoe ze voelden en dachten als kind. Mensen die dat hebben, voelen misschien sterker de behoefte om daarmee aan de slag te gaan."

Zijn kinderen in boeken sterk veranderd sinds jullie kindertijd?

Evelien De Vlieger: (aarzelt) "Misschien zijn de kinderen zelf wel veranderd. Ik weet nog dat ik aan mijn kinderen "De Kinderen van Bolderburen" van Astrid Lindgren voorgelezen heb. Dat boek speelt zich af op het platteland, waar de kinderen van drie boerderijen constant samen optrekken en van alles uitspoken. Mijn zontjes konden er niet bij hoeveel geluk die kinderen hadden. 'Die pietzakken van de Bolderburen', zeiden ze. Dat zegt iets over de manier waarop kinderen nu opgroeien. Ze hebben vooral contact via computerspelletjes, ze zitten in hun eigen huis aan een scherm."

Kathleen Vereecken: "Maar ik was als kind ook al jaloers op die van Bolderburen, want ik heb dat evenmin gekend. Wellicht heeft het niet zozeer met de tijdsgeschiedenis te maken maar met de buurt waar je toevallig opgroeit. Mijn kinderen woonden dan weer wel in een wijk waar alle kinderen op straat speelden."

Evelien De Vlieger: "Ik heb een idyllische kindertijd gehad, in een nieuwbouwwijk. Wij waren altijd op straat. Zoiets is fantastisch voor de kinderen, maar mijn man en ik zagen het gewoon niet zitten om in een verkaveling te wonen: je hebt er contact met iedereen, maar er is ook veel sociale controle. Dat vind ik heel moeilijk, dat je als ouder iets nodig hebt dat niet noodzakelijk leuk is voor je kinderen."

Men heeft het wel eens over sick lit: er gaat in boeken veel aandacht naar zieke kinderen.

Evelien De Vlieger: "Dat is inderdaad een trend, dankzij *The Fault in Our Stars*. Dat boek is knap en meeslepend, en het onderwerp 'ernstige ziekte' komt er heel raak en speels in aan bod. Maar wat mij wel stoort is dat het hoofdpersonage - een meisje met kanker - weer eens buitengewoon begaafd is. Ze is niet alleen mooi, aantrekkelijk en lief, maar ze is ook nog eens zeer gevat. En niet alleen zij, ook de anderen in het boek blinken uit. Ik ken geen enkele jongere die ook maar in de buurt komt van deze personages. Ook in de boeken van de alom bejubelde Aidan Chambers heb je dat, die focus op enorm begaafde jongeren. Als ik die boeken als jongere had gelezen, dan had ik me nog veel slechter gevoeld dan nu al het geval was. Ik voel er niets voor om jongeren op te zadelen met dat soort onhaalbare ideaalbeelden. Maar die boeken

verkopen wel zeer goed, dus ik heb het vast bij het verkeerde eind." (lacht)

Betrekken jullie kinderen en jongeren eigenlijk bij het schrijfproces? Mogen ze thema's aanleveren bijvoorbeeld?

Kathleen Vereecken: "Nee. Zeker niet. Ik wil de verhalen schrijven die ik te vertellen heb."

Evelien De Vlieger: "Jongere kinderen laat ik soms wel iets lezen, omdat ze dingen kunnen zien waar je zelf niet aan gedacht hebt. Maar dat is niet hetzelfde als vragen: waar zouden jullie eens een boek over willen lezen? Dan zouden ze toch zeggen: ik wil geen boek lezen. (lacht) Je moet als auteur echt wel dat trapje hoger staan, als je jezelf een beetje ernstig wil nemen."

Dus als je kinderen ernstig wil nemen als lezer, moet je als schrijver niet noodzakelijk rekening houden met wat zij willen?

Evelien De Vlieger: "Natuurlijk is het wel leuk als er iemand je vertelt dat hij je boek graag heeft gelezen, zeker als dat een jongere is. Dan denk je: het is toch aangekomen. Maar het aantal lezers, of de vraag of alle kinderen het leuk vinden, mag niet je drijfveer zijn: dan zou je doodongelukkig worden van wat je doet. Ik ga ook nergens op mijn knieën zitten om zogenaamd op hun niveau af te dalen."

Kathleen Vereecken: "Toen Paul de Wispelaere de Staatsprijs voor Proza kreeg, ergerde hij zich eraan dat er zo vaak gepleit werd voor herkenbare verhalen voor jongeren. Hij vond dat je ze juist niet té veel herkenbaarheid moest bieden. Ze zitten in een kleine wereld en je moet ze helpen om daaruit te breken, je moet hun blik opentrekken."

Wat willen jullie graag doorgeven met jullie boeken?

Kathleen Vereecken: "Ik wil kinderen en jongeren troost bieden, maar ook prikkelen en hun wereld opentrekken door evidenties in vraag te stellen. Goede verhalen maken de wereld groter."

Evelien De Vlieger: "Je biedt ze een stukje herkenning en van daaruit toon je dat er nog andere mogelijkheden zijn. Als je je vaak inleeft in de verhalen van anderen, sta je ook met een opener kijk in de wereld."

Kathleen Vereecken: "Ik doe ook graag een appel op hun empathie. Ik vind het een mooi idee dat de ervaringen van personages hen meer begrip bijbrengen voor bepaalde zaken. Boeken lezen is voortdurend oefenen in leven, zonder dat je per se alle klappen zelf hoeft op te vangen."

Evelien De Vlieger (1969) is auteur van kinder- en jeugdboeken, en schrijft zowel fictie als non-fictie. Van haar verschenen onder andere *Getekend*, *De bovenkamer van Jakob* en *Ga niet naar Canada* en andere misverstanden over de liefde.

Kathleen Vereecken (1962) is journaliste en schrijfster van (historische) jeugdboeken. Enkele van haar titels: *Alle kleuren grijs*, *Ik denk dat het liefde was*, *Zijdeman*.

SPELEN IS GEEN KINDERSPEL

Animatoren maken het verschil op het speelplein

Bestaat de ideale animator? De vraag stellen is ze beantwoorden. Nee, die is er niet. Maar een goede ploeg kan tijdens een speelpleindag wel een groot verschil maken voor kinderen.

Door Johan Meire en An Piessens

Kind & Samenleving kreeg van de Vlaamse Overheid de opdracht om het speelpleinwerk in Vlaanderen onder de loep te nemen. We brachten het profiel van animatoren en werkingen in Vlaanderen en Brussel in kaart, én in elf werkingen observeerden we hoe kinderen hun speelpleindag beleven. Daar stelden we vast dat kinderen om allerlei redenen naar het speelplein gaan - omdat ze er graag spelen, of omdat ze 'moeten' - maar dat ze wél goed weten wat ze er willen: goed spelen.

In tegenstelling tot wat de populaire volkswijsheid beweert, spelen kinderen echt niet overal. Speelkansen worden beïnvloed door het speelsysteem, door het activiteitenaanbod, door de organisatie, door het terrein én door de rol die de animatoren opnemen. In dit artikel richten we de aandacht op de rol van animatoren, maar het blijft belangrijk om te zien dat al die andere elementen ook een rol spelen.

DE ZOT EN DE KNUFFELAAR

Animatoren spelen een heleboel [rollen](#) voor kinderen: ze bouwen een vertrouwensband op met kinderen, organiseren het spel, bieden houvast, leiden de hele organisatie in goede banen en improviseren oplossingen. Kinderen verwachten van animatoren in de eerste plaats dat ze beschikbaar zijn wanneer dat nodig is. En ze waarderen hen vóór alles wanneer ze zot meespelen, want wat is leuker dan die grotere speelkameraad te plagen, te verslaan in het spel of net aan jouw kant te hebben? Animatoren kunnen het spel van kinderen doen uitgroeien tot iets wat nét nog leuker is dan wat kinderen onder elkaar zouden kunnen bedenken.

Maar animatoren moeten natuurlijk ook rekening houden met wat er op een speelplein wel of niet kan. Wanneer een speelpleinwerking een 'gesloten' aanbod heeft, dan moeten kinderen vooral deelnemen aan geplande activiteiten. Als de werking een 'open aanbod' heeft, dan wil ze vooral het eigen, spontane spel van kinderen ondersteunen. In kindertermen is de werking gericht op 'spelletjes' (gesloten) dan wel op 'spelen' (open). Elke soort werking vraagt een andere rol en andere vaardigheden van animatoren. Vooral het leiden van activiteiten en enthousiasmeren van de kinderen, of veeleer het meespelen en het ondersteunen van het 'eigen' spel van kinderen.

Zowel in een gesloten als een open aanbod is een cruciale vaardigheid van de animator te kunnen 'inspelen op het publiek'. Dat houdt in dat je openstaat voor wat kinderen kunnen en leuk vinden én dat je in staat bent om je aanpak bij te sturen. We schetsen enkele voorbeelden uit het onderzoek.

DE ANIMATOR ALS OBAMA

Er komt een brief aan op het speelplein. Straks brengt president Obama een bezoek! De kinderen kijken ernaar uit: "Is dat echt waar dat hij zal komen?" (...) Dan is het zover. Een animator is ingenieus geschminkt als Obama en de kinderen worden stil als hij binnenkomt. De oudste kinderen proberen te raden wie Obama speelt - "maar de kleutertjes mogen dat niet weten".

Animatoren die zich verkleden, dat is gewone kost op de meeste speelpleinwerkingen. En het is méér dan gewoon wat zot doen. Verklede animatoren kunnen een activiteitenreeks extra pit geven. Verkleden ondersteunt soms het verhaal ('Obama komt en we moeten die hier toch goed ontvangen!') Soms lopen de animatoren 'gewoon' verkleed rond. Dag in dag uit. Ook dat creëert een heel eigen sfeer: op het speelplein kan er zomaar, zonder verdere aanleiding, een soldaat, een blinde of een konijn op het speelterrein rondlopen. Maar soms schiet de inkleding volledig haar doel voorbij. Zo zagen we een reeks balspelletjes die aangekondigd werden als 'Godenbal'. De animatoren waren als Griekse goden verkleed. En deden er verder niets mee. Als animatoren niets met die inkleding doen, of geen aansluiting met de kinderen zoeken, dan verhoogt dat ook het spelplezier niet.

Zorgen voor betrokkenheid van kinderen bij wat op het speelplein gebeurt, vraagt heel wat vaardigheden: uitdenken van de activiteit, zot doen, je eigen team opjutten (en hen desnoods stiekem vals laten spelen), inkleden en verkleden, inspelen op wat kinderen boeit...

EEN GOEDE ACTIVITEIT BEGINT BIJ: STILSTAAN EN GOED KIJKEN NAAR KINDEREN

De kleuters mogen tekenen op de grond. De animator heeft een lijn aangeduid waar ze niet voorbij mogen. Op de plaats die de animator heeft aangeduid, zijn twee kleuters bezig met zélf de lijn te tekenen, door telkens een blokje op een tegel in te kleuren. Andere kinderen halen daar inspiratie uit: ze beginnen nu meer en meer ook lijnen te tekenen. Sommigen tekenen nu lijnen op de drie houten banken die in de buurt staan. Al snel groeit het enthousiasme voor het 'banktekenen'. De animator ziet het en zegt: "Niet op de banken". Sommigen doen nog even verder, tot de animator de kinderen van de bank haalt.

Kijken naar wat kinderen doen, is cruciaal voor een animator. Soms reageren animatoren voordat ze goed gezien hebben wat er aan de hand is, én voordat ze even konden nadenken of dat nu zo erg is. In het bovenstaande voorbeeld werd de grens - tot waar de kinderen mochten tekenen - voor de kleuters een spelprikkel: de kleuters zelf gaven elkaar ideeën bij gebrek aan houvast. De bank was erg aantrekkelijk én werd verboden, maar de animatoren boden geen alternatief.

Soms slagen animatoren erin om hun activiteit echt af te stemmen op de groep: ze geven houvast en eerste spelideeën. De activiteit moet echter uitdagend genoeg zijn, de kinderen moeten voldoende vaardigheden hebben om de activiteit te begrijpen, en het juiste materiaal moet voorhanden zijn.

EEN (GOEDE) ANIMATOR KAN FLEXIBEL VERANDEREN VAN PLAN

Drie meisjes nemen de leiding. Ze proberen de groep te ordenen. Ze hebben bedacht dat ze de macarena zouden kunnen doen. Ze willen de pasjes en bewegingen aanleren en gaan met zijn drieën op een lijn staan: "zo zo zo zo...". Het dansje wordt in stapjes aangeleerd, "zodat ze het van buiten kennen".

Dans zie je wel vaker op een speelplein. De animatoren zetten de activiteit in gang, en verdwijnen dan uit beeld, tenzij om als jury op te treden. Dat geeft kinderen de gelegenheid om zichzelf te organiseren en te tonen wat ze kunnen. Als ze het podium voor zich hebben en een dansje of liedje doen, is de stap naar de organisatie van het hele gebeuren snel gezet: ze geven elkaar de micro door en komen met een idee: "Ik heb een voorstel, de jongens doen iets voor!" De activiteit wordt losser, kinderen kunnen het initiatief nemen én dat is eigenlijk vanzelfsprekend. Het maakt ook dat kinderen zich betrokken voelen bij spel.

Kan die vrijheid voor elke soort activiteit? Mogen kinderen wel eens afhaken uit een activiteit omdat ze moe zijn of gewoon geen zin meer hebben? Kan de animator een goed evenwicht vinden tussen de eigen voorbereide activiteit en het inspelen op de inbreng van kinderen?

In elke activiteit zitten veel momenten van eigen initiatief. En dat bepaalt mee de speelkansen en de vrijheid die kinderen op een speelpleindag ervaren. We zagen animatoren die dit heel goed konden toelaten, en animatoren die dit bijna principieel niet deden. De meest absurde uitspraak was wel: "Stop met spelen, je bent hier op het speelplein!"

GOED BEGONNEN IS HALF GEWONNEN: HET BELANG VAN EEN GOEDE SPELORGANISATIE

De animator begint een spel uit te leggen, maar dat is nogal complex. Kinderen stellen door elkaar vragen. Ondertussen begint de hoofdanimator al groepjes te verdelen, maar de kinderen weten al niet meer tot welke groep ze horen, zodat de hoofdanimator de verdeling opnieuw moet doen. Sommige kinderen rennen al weg voor dat de bedoeling is, en terwijl kinderen al uiteen zijn gaan zitten in twee groepen, is de animator de uitleg nog eens opnieuw aan het doen voor kinderen die nog niet helemaal mee zijn.

De uitleg van een spel is een cruciaal moment, maar in onze observaties zagen we vaak dat dit onduidelijk verliep, zodat het spel een aarzelende start kende. Vaak of lang (op je beurt) moeten wachten tijdens een spel doet de betrokkenheid afnemen en kinderen beginnen dan te hangen, elkaar lastig te vallen of gewoon onderling wat te spelen. Als ze hierop commentaar krijgen van animatoren, leidt dit tot ergernis en vaak tot meer uitdagend gedrag en disciplinerende maatregelen.

Voor kinderen betekenen die dode momenten 'wachtijd': tijd waarover ze zelf weinig controle hebben, en waar er weinig ruimte is om iets te doen. Uit de observaties op speelpleinwerkingen bleek dat er dan vaak conflicten ontstaan tussen animatoren en kinderen, wat leidt tot absurde instructies: "Stop met spelen en luister naar het spel!", "Zit stil en doe mee!" Als kinderen in de activiteit 'gedwongen' worden, is hun vrijheid sterk ingeperkt.

CONCLUSIE: DE IDEALE ANIMATOR BESTAAT NIET...

... maar we hebben veel animatoren gezien die wel degelijk verschil maakten voor kinderen. Het helpt als er op het niveau van de werking een speelvisie is. Die zegt hoe een organisator en een speelpleinwerking kijken naar het spel van kinderen en hoe ze daarmee omgaan. Een speelvisie geeft antwoorden op volgende vragen:

- Wat betekent spelen voor kinderen en hoe spelen wij daarop in?
- Waarom hanteren wij ons speelsysteem?
- Hoe flexibel gaan we om met de inbreng van kinderen?
- Hoe ondersteunen we het spontane spel van kinderen?
- Moeten we het spontane spel van kinderen bestraffen?

Eén ding is duidelijk. Als je de eigen inbreng van kinderen voortdurend indamt, dan beperk je ook nodeloos de speelkansen van kinderen. Wanneer animatoren daarentegen inspelen op wat kinderen boeit, geven ze actief mee vorm aan het speelse karakter en het vrijetijdskarakter van een speelpleinwerking.

Meer lezen?

Het [onderzoeksrapport](#) staat boordevol voorbeelden, uit het speelpleinleven gegrepen. Hebt u nog wat vragen die u live wilt stellen? Rep u dan op 25 november naar Brussel. Tussen 13u en 16u30 zal het rapport, samen met drie andere onderzoeken, plenair worden voorgesteld in de Koninklijke Bibliotheek van België, Kunstberg/Keizerslaan 2, 1000 Brussel. Inschrijven: via het [online formulier](#). Hou ook onze site zeker in de gaten!

DE 5 DINGEN DIE SIHAME EL KAOUAKIBI VAN JONGEREN HEEFT GELEERD

Het verschil maken én de verschillen koesteren. Dat doet Sihame El Kaouakibi sinds ze op haar 21ste van start ging met Let's Go Urban, een organisatie die jongeren een toekomstperspectief wil geven. Nu, zeven jaar later, is ze ook bedrijfsleidster van A Woman's View, ze schreef een boek (#Believe), en zetelt in de raad van bestuur van de VRT. Telkens weer draait haar engagement in de eerste plaats rond jongeren.

Door Kaat Schaubroeck

1. CONFRONTATIE MAAKT JE ZACHTER

"Ik was pas afgestudeerd als onderwijzeres en wilde vanuit mijn passie voor dans de wereld verbeteren. Dat was de start van Let's Go Urban: het was een plek waar ik ruimte kon geven aan jongeren en aan hun diversiteit in afkomst, in temperament en talent. Maar terwijl die jongeren hier kwamen dansen, hoorde ik ook hun verhalen. Sommigen waren op de vlucht voor oorlogssituaties, anderen leefden in grote onzekerheid, worstelden met hun zelfbeeld of kampten met extreme armoede: er waren jongeren bij die op school flauw vielen van de honger. Theoretisch gezien ben ik zelf kansarm geboren. Mijn ouders waren laaggeschoold, ze behoorden tot de eerste generatie migranten en kenden de taal niet goed, maar door het contact met die jongeren besepte ik hoeveel kansen ik had gekregen. Wat me vooral heeft getroffen, is dat ze hier vaak huppelend binnenkwamen, ook al hadden ze het nog zo zwaar: ze wilden hun kans met beide handen grijpen. De confrontatie met hun werkelijkheid heeft me zachter gemaakt. Dat is ook het eerste wat ik van jongeren heb geleerd: vaak word je harder en rationeler als je ouder wordt, omdat er zoveel druk is in de maatschappij, maar die jongeren ontroerden me. Ze lieten me zien dat het ook oké was om me kwetsbaar op te stellen, om soms een slechte dag te hebben en dan toch door te gaan."

2. ER IS NIETS MIS MET AMBITIE

"Het valt mij altijd weer op hoeveel organisaties en congressen er focussen op jongeren, en hoe weinig ambitieus die vaak zijn. Sommige organisaties zeggen dingen als: 'we zijn al blij dat ze niet op straat lopen.' Ik vind het mijn verantwoordelijkheid om ambities voor hen te koesteren. Dat is niet hetzelfde als jongeren iets opdringen. Het is hen mogelijkheden laten zien en ervoor zorgen dat ze geraken waar ze willen geraken, zodat ze onafhankelijk kunnen zijn: van het systeem, van anderen, van mij. Op heel wat zaken die ze doormaken hebben ze geen impact, dus wil ik hen laten focussen op de dingen waar ze wél invloed op hebben.

Kansarmoede hoef je niet levenslang mee te dragen. Dat leer ik elke dag weer van jongeren. Hoe moeilijk ze het thuis ook hebben, er is hoop zolang er maar mensen zijn die in hen geloven. Dat is zo belangrijk: je ziet ze hier binnenkomen met een koprol en buitengaan met een salto. Malik, bijvoorbeeld, is zeven jaar geleden bij ons gestart met zo'n hakuna matata-houding: altijd te laat, altijd nonchalant. Hij was zeer kansarm, maar daar had ik geen vat op. Ik kon met hem wel werken aan zijn attitude, communicatie, presentatie. Vandaag is hij danser van beroep, hij heeft dit jaar zelfs So You Think You Can Dance Benelux gewonnen en binnen Let's Go Urban is hij aan de slag als coach. Dat jongeren kunnen uitgroeien tot rolmodellen, heeft mij er ook van overtuigd dat je als individu echt het verschil kunt maken: via één persoon kan je er vele ondersteunen. Jongeren die het danstraject hebben doorlopen, worden op hun beurt coach, en kunnen anderen inspireren."

3. ONDERSCHATTING IS EEN VORM VAN VERNEDERING

"Ik geloof enorm in de expertise van jongeren: zij zijn vaak beter dan wie ook in staat om andere jongeren vooruit te helpen, alleen weigert de maatschappij dat in te zien. We onderschatten jongeren en kinderen voortdurend, en dat is een vorm van vernedering. In het onderwijs gebeurt dat ook. Soms worden jongeren ongefundeerd naar het buitengewoon onderwijs doorverwezen. Als hun ouders bij mij komen aankloppen, omdat ze de taal vaak niet goed machtig zijn en de beslissing niet begrijpen, dan neem ik contact op met de school. Vaak blijkt er niet eens een dossier te zijn, en is de beslissing puur gebaseerd op vooroordelen. Elk van die jongeren heb ik uiteindelijk geplaatst gekregen in een toffe school die hen met open armen ontving, maar het kan mij enorm boos maken: hoe ongelijkheid nog altijd zo slinks in ons systeem zit. Gelukkig doen heel wat scholen en leerkrachten het wél al fantastisch. Dat is zo wezenlijk. De school is de enige plek in de maatschappij waar je gelijkheid nog kunt afdwingen. Raak je de jongeren daar kwijt, dan krijg je een uitstroom van burgers die de sleutels tot participatie verliezen: de toegang tot taal, een netwerk, een job, erkenning, zelfvertrouwen."

4. OP HET PODIUM ZIJN ER GEEN HOKJES

"Ik wil jongeren toegang geven tot de maatschappij, maar ik werk ook in het bedrijfsleven, waar ik volwassenen klaarstoom voor de jongeren die eraan komen. Tegelijk wil ik niet naïef zijn. In onze bedrijven zullen er altijd mensen zijn die niets willen weten van migranten, maar op termijn krijgen ze ongelijk: de maatschappij is onherroepelijk veranderd. Het mooie bij jongeren is dat ze veel makkelijker loskomen van die hokjes. Zij vinden diversiteit vanzelfsprekend, omdat ze - zeker in de stad - voortdurend in contact komen met jongeren met andere achtergronden. Zij filteren ook anders dan volwassenen. Onze opportuniteiten zijn al economisch getint, die van hen zijn sociaal getint. Zij zijn vooral op zoek naar vrienden met wie ze hun passie kunnen delen. Op het podium of het voetbalveld ben je gelijken. Daar maakt het niet uit waar je vandaan komt. Daarom werkt dans ook verbindend. Zo hebben we op de Meir in Antwerpen ooit twee uur lang een street jam gedaan, met een zeer diverse groep van zestig jongeren, die één ding gemeen hadden: hun passie voor dans. Het was pure magie. De winkels liepen bij wijze van spreken leeg omdat iedereen het wilde meemaken. 'We wisten niet dat je op die manier samen kon werken', zeiden mensen me."

5.WE MOETEN VAKER IN DE SPIEGEL KIJKEN

“De algemene vergadering bestaat bij Let’s Go Urban uit jongeren. Zij zijn als het ware mijn baas, en dat vind ik wezenlijk, dat zij mee het verhaal schrijven. Jongeren zien dingen anders: ze hebben een kritische kijk die ik heel verfrissend vind. Zij houden ons een spiegel voor, ook binnen de maatschappij, en het is belangrijk dat we daarnaar durven kijken. Het is bijvoorbeeld treffend hoe ze op een heel eigen manier gebruik maken van de publieke ruimte: ze communiceren er met elkaar, bouwen daar een netwerk op en ze gebruiken die ruimte ook vaak voor hun sport, om er te dansen, te skaten, aan freerunning te doen. Zo laten ze ons mogelijkheden zien om de stad leefbaarder te maken. Uiteraard is er ook een groep die op straat rondhangt omdat niets hen triggert. Maar ook dan hebben ze ons iets te vertellen. Waarom hebben ze na al die jaren op school nog niet kunnen achterhalen wat hun passie of talent is? Missen ze plekken om te doen waar ze goed in zijn? Alleen camera’s zetten en boetes uitreiken, dat is voor mij alleszins geen beleid. Eigenlijk zeggen we op dat moment gewoon: het interesseert ons niet waarom je daar staat, je moet weg. Ook daar onderschatten we jongeren: we nemen niet eens de moeite om hen iets te vragen, terwijl het toch een opdracht is voor ons allemaal, om te luisteren naar wat hen bezighoudt en waar ze nood aan hebben.”

COLOFON

QuaJong, de wereld volgens kinderen en jongeren wordt 3x per jaar digitaal verspreid.

U kunt zich gratis abonneren via www.k-s.be

Daar kan u zich ook aanmelden voor het e-zine Kind & Ruimte.

Contactgegevens:
Nijverheidsstraat 10
1000 Brussel
02 894 74 61
info@k-s.be

Verantwoordelijke uitgever
An Piessens

Werkten mee aan dit nummer
Johan Meire, An Piessens, Hans Berten, en Kaat Schaubroeck
(coördinatie).

Overname van artikels uit QuaJong is geen probleem, mits expliciete bronvermelding.

Foto's, filmpjes en andere grafische elementen worden door het auteursrecht beschermd. Wil u ze reproduceren, dan moet u hiervoor de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming hebben van QuaJong.

